ΠΑΡΕΜΠΟΡΙΟ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

Είναι γεγονός ότι τις πρόσφατες περιόδους ο επιχειρηματικός κόσμος αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις τόσο σε μακροοικονομικό όσο και σε μικροοικονομικό επίπεδο, μέσα από τις οποίες καλείται να διασώσει τουλάχιστον την επιχειρηματική του υπόσταση στον χώρο. Η περιπλοκότητα και η αβεβαιότητα των σημερινών συνθηκών περιορίζει κατά ένα πολύ μεγάλο ποσοστό την κερδοφορία των επιχειρήσεων, ενώ πληθαίνουν όλο και περισσότερο οι περιπτώσεις εκείνες όπου, επιχειρηματίες τερματίζουν την λειτουργία των κερδοφόρων, κατά τις προηγούμενες περιόδους, επιχειρήσεών τους, αποσκοπώντας στην διάσωση όσων περισσότερων κεκτημένων μπορούν να διασωθούν ακόμα και σε προσωπικό επίπεδο.

Στις προκλήσεις της γκρίζας αυτής πραγματικότητας, έρχεται να προστεθεί και η παραοικονομία με όλο και πιο αυξανόμενη ένταση. Η εμπορική της πλευρά, κοινώς αναφερόμενη και ως «παρεμπόριο», έχει κάνει ιδιαίτερα αισθητή της παρουσία της στον Ευρωπαϊκό χώρο την τελευταία δεκαετία, δραστηριοποιώντας αρκετούς ελεγκτικούς μηχανισμούς και αρμόζουσες διωκτικές αρχές για τον περιορισμό της. Την δεκαετία 1999-2009, ο αριθμός των παράνομων προϊόντων που κατασχέθηκαν στα τελωνεία της Ε.Ε. υπέρ τετραπλασιάστηκε από τα 25 εκατομμύρια προϊόντα στα σχεδόν 118 εκατομμύρια, με κορύφωση το 2008 όπου τα κατασχεμένα παράνομα προϊόντα πλησίασαν τα 179 εκατομμύρια. Την αντίστοιχη περίοδο, ο αριθμός των προϊόντων που κατασχέθηκαν στον Ελλαδικό χώρο παρουσίαζε σημαντικές διακυμάνσεις. Οι 23 χιλιάδες κατασχεμένων προϊόντων του 1999 αυξήθηκαν στα 5 και στα 6 εκατομμύρια το 2000 και το 2001 αντίστοιχα, για να ακολουθήσουν φθίνουσα πορεία τα δυο επόμενα έτη, καταλήγοντας το 2004 σε μόλις 152 χιλιάδες. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί το γεγονός ότι το 2004 ήταν περίοδος Ολυμπιακών Αγώνων, συνεπώς θα περίμενε κανείς ο αριθμός των κατασχεμένων προϊόντων να άγγιζε ιστορικά υψηλά επίπεδα. Αντιθέτως, ο αριθμός αυτός ήταν ο χαμηλότερος που σημειώθηκε από το 2000 και έπειτα.

Το 2005, η αύξουσα πορεία των κατασχέσεων παράνομων προϊόντων επανήλθε, ενώ το 2006, πλησιάζοντας τα 26 εκατομμύρια, σημειώθηκε ο μεγαλύτερος αριθμός κατασχέσεων της δεκαετίας. Η αύξουσα πορεία αυτή όμως διήρκησε λίγο. Το 2007 τα κατασχεμένα προϊόντα έφτασαν μόλις τα 5 εκατομμύρια, ενώ το 2008 μειώθηκαν περαιτέρω στα 3,6 εκατομμύρια. Η δεκαετία έκλεισε με το 2009 να σημειώνεται ένας επίσης μεγάλος αριθμός κατασχεμένων προϊόντων, ο οποίος ανήλθε στα 22 εκατομμύρια.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΧΕΘΗΚΑΝ ΣΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.,ΤΗΝ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1999-2009		ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΧΕΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΤΗΝ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1999-2009		
ΕΤΟΣ	**Ε.Ε.**	**ΕΛΛΑΔΑ**	**ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΑ ΕΤΟΣ**	**ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ/Ε.Ε.**
1999	25.285.838	23.479		0,09%
2000	67.790.546	5.332.532	22612%	7,86%
2001	94.421.497	6.371.822	19%	6,75%
2002	84.951.039	2.964.064	-53%	3,49%
2003	92.218.700	1.060.878	-64%	1,15%
2004	103.546.179	152.045	-86%	0,14%
2005	75.733.068	2.599.692	1610%	3,43%
2006	128.631.295	25.844.516	894%	20,10%
2007	79.076.458	4.822.319	-81%	6,10%
2008	178.908.278	3.637.257	-25%	2,03%
2009	117.959.298	21.990.722	505%	18,64%
ΣΥΝΟΛΟ	**1.048.522.196**	**74.799.326**		

ΠΗΓΗ: EUROSTAT ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ: Κε.Μ.Ε.-Ε.Β.Ε.Α.

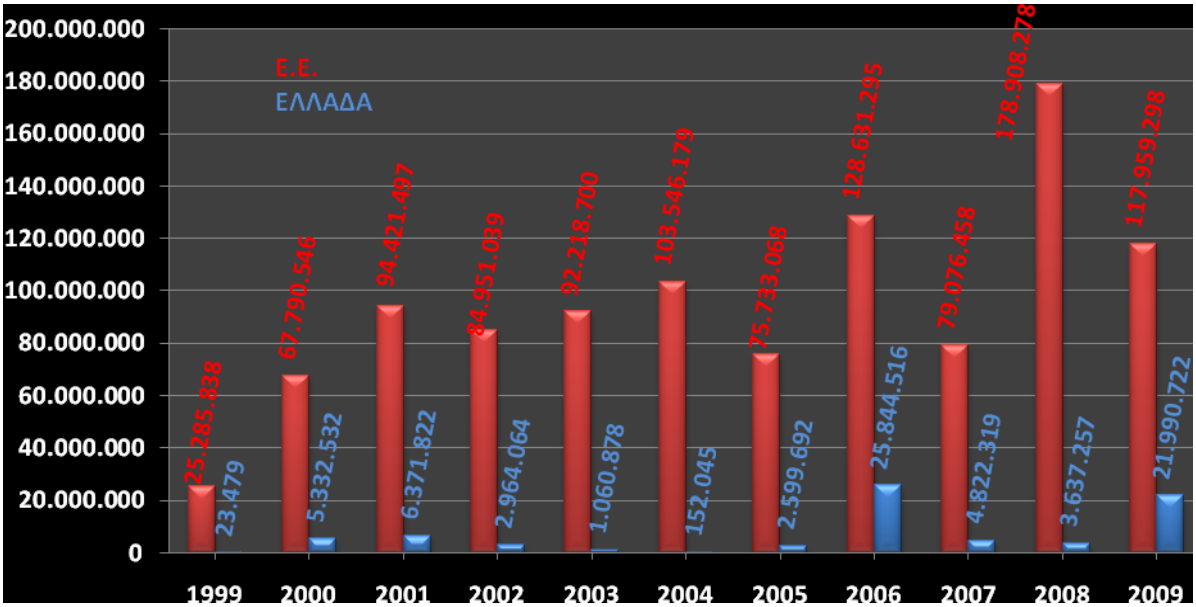

ΠΗΓΗ: EUROSTAT ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ: Κε.Μ.Ε.-Ε.Β.Ε.Α.

Τις περιόδους όπου κατασχέθηκαν τα περισσότερα παράνομα προϊόντα της δεκαετίας στην Ελλάδα, το 2006 και το 2009, οι αριθμοί αυτοί αντιστοιχούσαν στο 20% -κατά προσέγγιση- του συνόλου των κατασχεμένων προϊόντων της Ε.Ε. Το γεγονός αυτό, προσδίδει την ξεκάθαρη κατεύθυνση της παραοικονομίας προς τον Ελλαδικό χώρο, η οποία τροφοδοτεί τις παράνομες αγορές αποτελώντας σημαντικό πλήγμα στο νόμιμο επιχειρείν. Έρευνες που εστιάζουν στο 2009, σημειώνουν την Κίνα ως την χώρα από την οποία προέρχονται τα περισσότερα παράνομα προϊόντα στην Ε.Ε. με ποσοστό 56%, ενώ τα Αραβικά Εμιράτα ακολουθούν στην δεύτερη θέση

με ένα κατά πολύ μικρότερο ποσοστό που μόλις φτάνει το 17%. Στην τρίτη και στην τέταρτη θέση ακολουθούν η Τουρκία και η Αίγυπτος με ποσοστά 6% και 5,3% αντίστοιχα, ενώ η πρώτη πεντάδα συμπληρώνεται με το Χονγκ Κονγκ να σημειώνει ποσοστό 3,3%. Τα ποσοστά της δεύτερης πεντάδας κυμαίνονται από 2,7% έως 1% όπου συγκαταλέγονται οι Ταϊβάν, ΗΠΑ, Ινδία και Ιταλία, καθώς επίσης και όλες εκείνες οι χώρες οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στο σύνολο των 26 χωρών του δείγματος. Με το 20% των παράνομων προϊόντων στο σύνολο της Ε.Ε να κατάσχονται στη Ελλάδα το 2009, είναι σε θέση να διαπιστώσει κανείς ότι διατηρείται κατά προσέγγιση παρόμοια διαμόρφωση και στην περίπτωση της Ελλάδας, στα ποσοστά των χωρών από τις οποίες προέρχονται τα παράνομα προϊόντα.

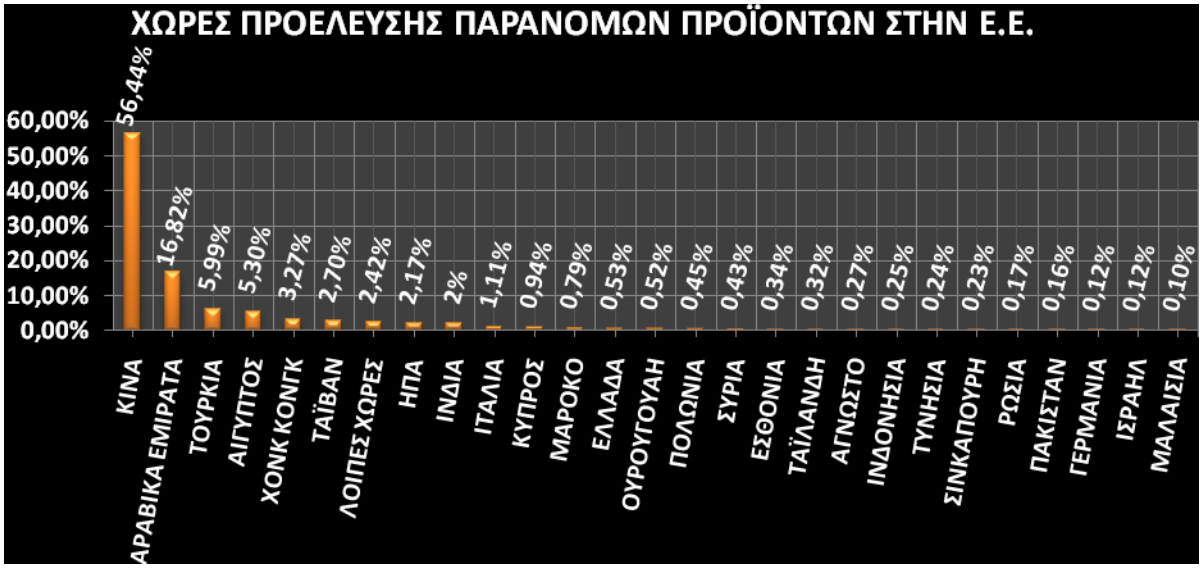

ΠΗΓΗ: EUROSTAT ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ: Κε.Μ.Ε.-Ε.Β.Ε.Α.

Επιπλέον, το 2009 ο όγκος των εισαγωγών προϊόντων στην Ελλάδα αναλογούσε στο 1,7% του συνόλου των εισαγωγών που σημείωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση, ποσοστό που διατηρήθηκε κατά προσέγγιση καθ' όλη την προηγούμενη δεκαετία. Σε συνάρτηση με το γεγονός ότι τα παράνομα προϊόντα που κατασχέθηκαν στην Ελλάδα το 2009 πλησίασαν το 20% του συνόλου των παράνομων προϊόντων της Ε.Ε., είναι σε θέση να διαπιστώσει κανείς την δυσαναλογία που επικρατεί ανάμεσα στην Ελλάδα και τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. σχετικά με το σύνολο των εισαγωγών και τα παράνομα προϊόντα που διακινούνται. Οι εισαγωγές προϊόντων σημείωσαν ένα πολύ μικρό ποσοστό, μόλις το 1,7% του συνόλου των εισαγωγών της Ε.Ε., ενώ τα παράνομα προϊόντα που κατασχέθηκαν στην Ελλάδα άγγιξαν το 20%, ή αλλιώς το 1/5, του συνόλου της Ε.Ε.

ΟΓΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2010				
ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (τρέχουσες τιμές)
ΕΤΟΣ	**Ε.Ε.**	**ΕΛΛΑΔΑ**	**ΑΝΑΛΟΓΙΑ**	**ΕΛΛΑΔΑ**
2000				40.730
2001	3.381.760	54.457	1,61%	41.499
2002	3.363.209	54.221	1,61%	43.710
2003	3.371.089	55.649	1,65%	46.137
2004	3.680.693	60.045	1,63%	49.360
2005	4.046.821	61.327	1,52%	50.827
2006	4.593.063	69.833	1,52%	58.426
2007	4.911.751	78.556	1,60%	65.802
2008	5.119.675	85.956	1,68%	71.241
2009	4.196.292	69.502	1,66%	56.830
2010	4.843.540	63.638	1,31%	49.980
ΣΥΝΟΛΟ	**41.507.892**	**653.184**		**574.541**

ΠΗΓΗ: EUROSTAT ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ: Κε.Μ.Ε.-Ε.Β.Ε.Α.

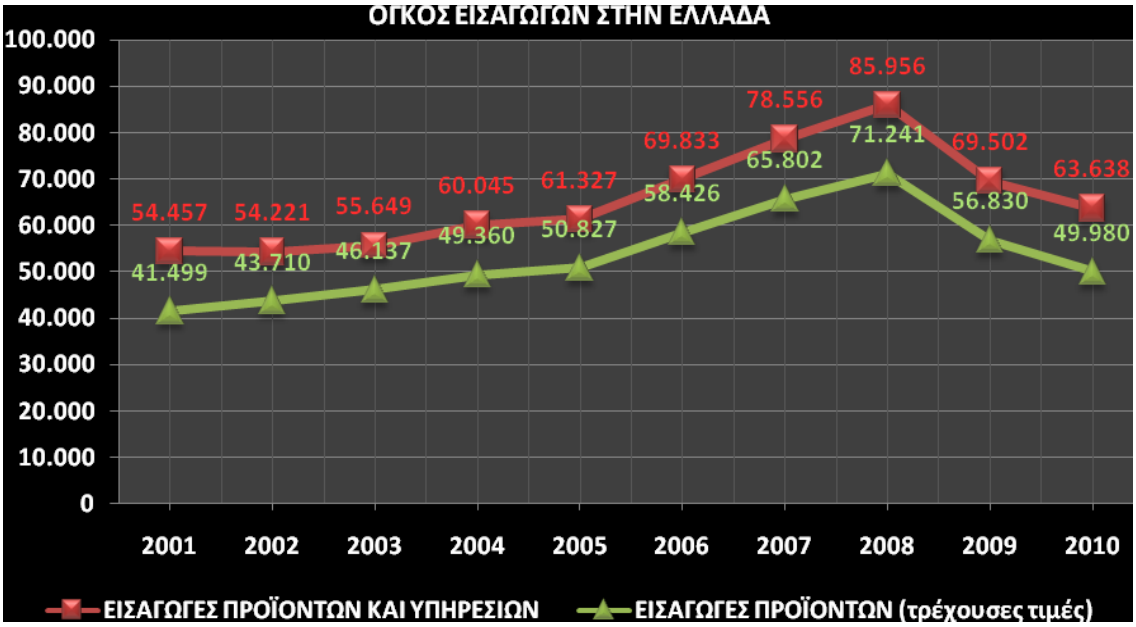

ΠΗΓΗ: EUROSTAT ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ: Κε.Μ.Ε.-Ε.Β.Ε.Α.

Έρευνες Εθνικών και Διεθνών οργανισμών αποτιμούν τον όγκο του παρεμπορίου στα 20-25 δισεκατομμύρια ευρώ. Εάν το γεγονός αυτό συσχετιστεί με τον όγκο των εισαγωγών του 2009 οι οποίες ανήλθαν στα 70 δισεκατομμύρια ευρώ, τότε διαπιστώνει κανείς ότι το 1/3 των προϊόντων που εισήλθαν στην χώρα ήταν παράνομα. Τα προαναφερθέντα μεταφράζονται σε, 25 δισεκατομμύρια ευρώ λιγότερη ρευστότητα στην Ελληνική αγορά, 6 δισεκατομμύρια ευρώ

απώλειες φορολογίας με τον φορολογικό συντελεστή στο 23%, 30% των χρημάτων που δαπανούν οι Έλληνες καταναλωτές για τα εισαγόμενα προϊόντα τροφοδοτούν την παραοικονομία και οι συνέπειες δεν σταματούν μόνο εκεί. Τα παράνομα προϊόντα αποτελούν υποκατάστατα των προϊόντων που παρέχονται από τις νόμιμες επιχειρήσεις. Με την ζήτηση στα παράνομα αυτά προϊόντα να αυξάνεται συνεχώς, μειώνονται τα έσοδα, και κατά συνέπεια ένα μεγάλο μέρος των κερδών, των νομίμων επιχειρήσεων, γεγονός που οδηγεί ακόμα και στον τερματισμό της λειτουργίας τους. Αυτό σημαίνει αύξηση της ανεργίας, περαιτέρω απώλειες για το κράτος λόγω της αδυναμίας είσπραξης φόρων τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από τα φυσικά πρόσωπα, μείωση των ασφαλιστικών εισφορών στα ταμεία, αύξηση των επιδομάτων ανεργίας άρα και αύξηση των κρατικών εξόδων, αλλά και δημιουργία συνθηκών αθέμιτου ανταγωνισμού και ολιγοπωλειακών τάσεων, καθώς μειώνεται ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις επιμέρους γεωγραφικές αγορές, γεγονός το οποία θα επιβαρύνει επιπρόσθετα το καταναλωτικό κοινό.

Εν κατακλείδι, μεγάλες παραγωγικές/εξαγωγικές χώρες δίνουν τροφή στην παραοικονομία η οποία θέτει νέες, αθέμιτες προκλήσεις για την επιχειρηματικότητα στον Ευρωπαϊκό αλλά κυρίως στον Ελλαδικό χώρο. Προκλήσεις τις οποίες οι Ελληνικές επιχειρήσεις καλούνται να αντιμετωπίσουν εν μέσω οικονομικής ύφεσης, αστάθειας του οικονομικού περιβάλλοντος, αβεβαιότητας για την μελλοντική τους πορεία, έλλειψης ρευστότητας και έντονου ανταγωνισμού για την απόσπαση μεγαλύτερων μεριδίων αγοράς.